

สรุป อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน นักเรียน และครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูด" นี้ มีความมุ่งหมายสำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษานิสิตฝึกสอนมีความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูดมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการสอนแบบฟังและพูด กับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาประโยชน์ที่ได้รับในการนำวิธีฟังและพูดมาใช้ในการสอนรายวิชาของภาษาอังกฤษ
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียน นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อวิธีการสอนแบบฟังและพูด
5. เพื่อศึกษาปัญหาที่นักเรียนและนิสิตฝึกสอนประสบในระหว่างดำเนินการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการฟังและพูด
6. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับวิธีแก้ไข้ปัญหาและขอพรอองในการฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 ชุด สำหรับสอบถามความคิดเห็นของนิสิตสายวิชาภาษาอังกฤษที่ฝึกสอนในภาคต้นของปีการศึกษา 2515 ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษกับนิสิตฝึกสอน และของครูพี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอนสายวิชาภาษาอังกฤษ ลักษณะของแบบสอบถามมีทั้งแบบเลือกตอบ (check-list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open end) แบ่งออกเป็นส่วนตัว่าง ๆ ได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติหน้าที่ของครูที่เลี้ยง การเตรียมการสอน และวิธีการสอน

ภาษาอังกฤษของนิสิตฝึกสอนตามหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูด ในด้านความเหมาะสมและไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย รายวิชาที่ใช้วิธีการสอนแบบฟังและพูดสอนแล้วได้ผล ทิศนคติต่อวิธีการสอนแบบฟังและพูด ปัญหาในการดำเนินการเรียนการสอนด้วยวิธีฟังและพูด เหตุผลที่ควรยกเลิกและวิธีดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงสภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสอนด้วยวิธีฟังและพูด และขอเสนอแนะ แก่คณะครุศาสตร์ในการเตรียมนิสิต เพื่อให้การฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามแก่นิสิตฝึกสอนสายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 74 ชุด ได้รับคืนมาทั้ง 74 ชุด ส่งแบบสอบถามแก่นักเรียนของนิสิตฝึกสอน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) จำนวน 590 ชุด ได้รับคืนมา 553 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.73 และได้ส่งแบบสอบถามแก่ครูที่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตฝึกสอนสายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 60 ชุด ได้รับคืนมา 54 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.00

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำคำตอบมาวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 ห้ามขมิบเลขคณิต แลวนำเสนอในรูปความเรียง

ส่วนที่ 2 คิคคำตอบเป็นร้อยละ แลวนำเสนอในรูปตาราง

ส่วนที่ 3 ก. นำคำตอบข้อ 3.2 ของแบบสอบถามนักเรียนมาคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปตาราง

ข. นำคำตอบข้อ 3.1 ของแบบสอบถามนักเรียน ข้อ 3.1 และข้อ 3.2 ของแบบสอบถามนิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงมาคิดค่าเฉลี่ยของคำตอบ แล้วเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ ดังนี้

4.6 - 5	ถือว่า	มากที่สุด
3.6 - 4.5	ถือว่า	มาก
2.6 - 3.5	ถือว่า	ปานกลาง
1.6 - 2.5	ถือว่า	น้อย
1 - 1.5	ถือว่า	น้อยที่สุด

นำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ในรูปตาราง

- ค. นำความคิดเห็นจากข้อ 3.3 และ 3.4 ในส่วนที่ 3 ของแบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยงมารวบรวมแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักเรียน นักเรียนทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 553 คน เป็นชาย 256 คน หญิง 297 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 232 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 282 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 39 คน

นิสิตฝึกสอน นิสิตฝึกสอนทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 74 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 72 คน มีนิสิตที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกจำนวน 43 คน วิชาโท 31 คน

ครูพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยงทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 54 คน เป็นชาย 4 คน หญิง 50 คน เป็นครูพี่เลี้ยงประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คน และประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 คน มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 22 ปี โดยเฉลี่ย 7.07 ปี เป็นครูพี่เลี้ยงวิชาภาษาอังกฤษของนิสิตครุศาสตร์ ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 14 ปี โดยเฉลี่ย 3.37 ปี เคยเข้ารับการอบรมครูในสายวิชาภาษาอังกฤษต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 5 ครั้ง โดยเฉลี่ย 2.69 ครั้ง ครูพี่เลี้ยงที่เคยเข้ารับการอบรมครูมี 39 คน ไม่เคยเข้ารับการอบรมครูในสายวิชาภาษาอังกฤษเลยมี 15 คน

ส่วนที่ 2

1. การปฏิบัติหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 42.59 ตรวจสอบบันทึกการสอนของนิสิตฝึกสอนโดยละเอียด
ทุกครั้ง ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 35.18 เข้าดูการสอนของนิสิตฝึกสอนเกือบทุกชั่วโมง ยกเว้น
เวลาที่มีอาจารย์หรือนิสิตปริญญาโทจากคณะครุศาสตร์มาดูการสอนของนิสิตฝึกสอน

2. เวลาที่นิสิตใช้ในการเตรียมการสอน

นิสิต ร้อยละ 31.08 ใช้เวลามากกว่าสามชั่วโมงขึ้นไปในการเตรียมการสอน
สำหรับบทเรียนหนึ่งชั่วโมง

3. วิธีการสอนของนิสิตฝึกสอนตามหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูด

3.1 การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนิสิตฝึกสอน

นิสิตฝึกสอน ร้อยละ 41.89 พูดภาษาอังกฤษในขณะที่สอนประมาณชั่วโมง
ละ 45 - 50 นาที นิสิตฝึกสอนส่วนมาก (ร้อยละ 72.97) ใช้ภาษาไทยเท่าที่จำเป็น
เท่านั้น เฉพาะในขั้นสรุป ประมาณชั่วโมงละ 10 - 15 นาที เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจ
สิ่งที่เรียนอย่างถูกต้อง

3.2 การใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

นักเรียน ร้อยละ 36.34 ใ้ฟังและพูดภาษาอังกฤษประมาณชั่วโมงละ
20 - 30 นาที นักเรียน ร้อยละ 47.19 ใ้ค้อานและเขียนภาษาอังกฤษประมาณชั่วโมงละ
10 - 15 นาที

3.3 ลำดับของการฝึกทักษะทั้งสี่แก่นักเรียน

นิสิตฝึกสอนส่วนมากให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดก่อน แล้ว
จึงฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

3.4 การสอนคำศัพท์และโครงสร้างใหม่ (ที่ยังไม่เคยเรียน)

นิสิตฝึกสอนส่วนมากนำสิ่งที่สอนมาจากบทอ่านสำหรับชั่วโมงนั้น และเลือก
สอนเฉพาะความหมายของคำหรือกระสวน (pattern) ของโครงสร้างตามที่ปรากฏในบท
อ่าน

3.5 การฝึกฝนสิ่งที่นักเรียนเรียนแล้ว

หลังจากที่นิสิตฝึกสอนสอนคำศัพท์หรือโครงสร้างของรูปประโยคใหม่แล้ว นิสิตฝึกสอนส่วนมากให้นักเรียนฝึกพูดปากเปล่า และทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนแล้วนั้นด้วย

3.6 กิจกรรมประกอบการเรียนและการสอน

กิจกรรมประกอบการเรียนและการสอนที่ใช้มากที่สุดได้แก่ การตอบคำถาม รองลงมาได้แก่การให้นักเรียนพูดตามนิสิต และการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม นอกจากนี้ยังมีการให้นักเรียนแสดงท่าทางตามที่นิสิตบอก และให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบกันเอง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูด

I. ความเหมาะสมและไม่เหมาะสมของวิธีการสอนแบบฟังและพูดกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย

1. ความเหมาะสมในการนำวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูดมาใช้ในสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1.1 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูที่เลี้ยงมีความเห็นตรงกันว่าวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูดเหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทยในระดับปานกลาง ด้วยเหตุผลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน (2) ในชีวิตประจำวัน เด็กไทยมีโอกาสดูฟังหรือพูดภาษาอังกฤษน้อย บางคนอาจไม่ได้พูดเลย วิธีการสอนแบบฟังและพูดจะช่วยให้ นักเรียนได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษบ้าง (3) วิธีการสอนแบบฟังและพูดเป็นวิธีที่จะช่วยแก้ข้อบกพร่องของวิธีการสอนแบบแปลที่เน้นทางกฎเกณฑ์ ทำให้นักเรียนนำภาษาอังกฤษมาใช้ได้น้อย

1.2 โดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตฝึกสอนและครูที่เลี้ยงมีความเห็นตรงกันว่าแบบเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดในระดับปานกลาง เหตุผลสำคัญในความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอนเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่

(1) แบบเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นแบบเรียนที่นำคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปประโยคใหม่ ๆ มาอธิบายก่อนให้อ่านเนื้อเรื่อง หรือตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง (2) แบบเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นแบบเรียนที่มุ่งฝึกทักษะทั้งสี่คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน

แต่เหตุผลสำคัญในความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ (1) แบบเรียนที่ใช้อยู่เป็นแบบเรียนที่มุ่งฝึกทักษะทั้งสี่คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน (2) แบบเรียนที่ใช้อยู่ในขณะนี้ เป็นแบบเรียนที่นำคำศัพท์ และโครงสร้างของรูปประโยคใหม่ ๆ มาอธิบายก่อนให้อ่านเนื้อเรื่อง หรือตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

1.3 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงมีความคิดเห็นตรงกันว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดสอดคล้องกับระเบียบวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับปานกลาง ค้ำเหตุผลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) การสอนแบบนี้มุ่งพัฒนาทักษะของนักเรียนทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน และกระทรวงศึกษาธิการก็ต้องการให้วัดผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งสี่ด้าน (2) การสอนแบบนี้มุ่งให้นักเรียนสามารถนำความรู้วิชาภาษาอังกฤษที่เรียนไปใช้ได้ และกระทรวงศึกษาธิการก็มุ่งให้วัดผลในแง่นี้เช่นกัน

1.4 นิสิตฝึกสอนส่วนมากเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดเหมาะสมกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ค้ำเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้ (1) ระดับประถมศึกษาตอนปลายเป็นระดับเริ่มแรกของการเรียนภาษาอังกฤษ จำเป็นที่ต้องวางรากฐานที่ดีเพื่อพัฒนาทักษะในการฟังและพูดแก่นักเรียน (2) นักเรียนในระดับนี้มักไม่ชอบอยู่นิ่ง เขาจะรู้สึกสนุกสนานกับการสอนแบบฟังและพูด เพราะได้มีโอกาสร่วมในกิจกรรมการเรียนและการสอนมาก (3) นักเรียนอยู่ในวัยที่สามารถเลียนเสียงของภาษาใหม่ได้ง่ายและรวดเร็ว

แต่ครูพี่เลี้ยงส่วนมากเห็นว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดเหมาะสมกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ค้ำเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

(1) นักเรียนยังรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับอุปกรณ์การสอนของครูที่ใช้ประกอบบทเรียน

(2) นักเรียนเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น และมักชอบที่จะแสดงออกให้คนอื่นรู้ว่าตนมีความรู้ความสามารถ

การสอนด้วยวิธีฟังและพูดจะช่วยสนองความต้องการของนักเรียน ช่วยกระตุ้นให้นักเรียน กล้าพูด และเกิดความรู้สึกว่าตนก็สามารถพูดภาษาอังกฤษได้เช่นเดียวกับคนอื่น (3) นักเรียน มีความรู้ภาษาอังกฤษมาบ้างแล้ว ถึงแม้ว่าในการดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ครูจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสอนก็ตาม นักเรียนก็พอที่จะเข้าใจคำพูดของครู

2. ความไม่เหมาะสมในการนำวิธีการสอนแบบฟังและพูดมาใช้ในสภาพการเรียน และการสอนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

2.1 โดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตฝึกสอนเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสม กับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ครูภาษาอังกฤษส่วนมากยังไม่มีความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษ คือพอ เช่น พูดผิดไวยากรณ์ ออกสำเนียง หรือเน้นเสียงคำไม่ถูกต้อง เป็นต้น (2) จำนวน นักเรียนในชั้นมากเกินไป ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนและการสอน ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนและการสอนโดยทั่วถึง (3) ครูมีชั่วโมงสอนมาก และต้อง สอนวิชาอื่นด้วย ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนคือพอ

แต่ครูที่เลี้ยงโดยเฉลี่ยเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) สิ่งที่เกิดไทยส่วนมากต้องการคือ ความสามารถในการอ่านและเข้าใจหนังสือ ภาษาอังกฤษ ตลอดจนตำราต่าง ๆ เมื่อเรียนในชั้นสูงขึ้นไป (2) ครูภาษาอังกฤษส่วนมาก ยังไม่มีความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษคือพอ เช่น พูดผิดไวยากรณ์ ออกสำเนียงหรือเน้น เสียงคำไม่ถูกต้อง เป็นต้น (3) จำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนและการสอน ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนและการสอนโดย ทั่วถึง

2.2 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูที่เลี้ยงมีความเห็นตรงกันว่า วิธีการสอน แบบฟังและพูดไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเหตุผลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) เนื้อหาในหลักสูตรมีมาก แต่วิธีการสอนแบบฟังและพูดสอนได้ช้า ทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร (2) คำศัพท์บางคำมีความ หมายไปในทางนามธรรม แม้จะสร้างสภาพการณ์ (situations) ช่วยในเวลาอธิบาย

ก็ไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำได้ก็เท่าการอธิบายเป็นภาษาไทย

2.3 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยง มีความเห็นตรงกันว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมกับแบบเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) แบบเรียนไม่ได้อธิบายคำศัพท์หรือโครงสร้างไว้ ผู้สอนต้องหาสิ่งที่สอนจากตนเอง (2) แบบเรียนเน้นทักษะในด้านการอ่านและเขียนมากกว่าการฟังและพูด (3) แบบเรียนมีแบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะในการพูดน้อย

2.4 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงมีความเห็นตรงกันว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่สอดคล้องกับระเบียบวัดผลของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเหตุผลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ในเวลาสอนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ครูมุ่งให้นักเรียนได้ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน แต่ในการสอบปลายปีโดยใช้ข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับชั้นที่เป็นตัวประโยค เช่น ม.ศ. 5 กระทรวงศึกษาธิการวัดผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในด้านการอ่านและเขียนเท่านั้น (2) วิธีการสอนแบบฟังและพูดให้ความสำคัญแก่ทักษะทั้งสี่โดยเน้นทางการฟังและพูด แต่ในการวัดผลปลายปี คะแนนสำหรับการสอบฟังและพูดมักน้อยกว่าคะแนนของการอ่านและเขียน

2.5 โดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงมีความเห็นตรงกันว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับนี้มีมาก ถ้าสอนด้วยวิธีฟังและพูดจะทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร เหตุผลที่สำคัญรองลงมาในความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอนก็คือ (1) นักเรียนอยู่ในวัยที่ยากไต่ความรู่มาก ๆ การสอนตามชั้นต่าง ๆ ของวิธีฟังและพูดทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อ เพราะเป็นวิธีที่ซ้ำและเสียเวลามาก (2) นักเรียนโตเกินกว่าที่จะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรม เช่น การฝึกปากเปล่า การพูดตามครู หรือ การตอบคำถามจากรูปภาพ ส่วนเหตุผลที่สำคัญรองลงมาในความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงก็คือ (1) นักเรียนโตเกินกว่าที่จะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรม เช่น การฝึกพูดปากเปล่า หรือการตอบคำถามจากรูปภาพ (2) นักเรียนอยู่ในวัยที่ยากไต่ความรู่มาก ๆ การสอนตามชั้นต่าง ๆ ของวิธีฟังและพูดทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อ เพราะเป็นวิธีที่ซ้ำและเสียเวลามาก

II. รายวิชาที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูดได้ผล

1. ด้านความคิดเห็นของนักเรียน

1.1 นักเรียนส่วนมากเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูด ให้ประโยชน์ในการเรียนอ่าน ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ทำให้มีโอกาสดูแลข้อสำเนียงที่ผิด และฝึกการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง (2) ได้เรียนรู้คำศัพท์และสำนวนใหม่ ๆ ช่วยให้เห็นใจเนื้อเรื่องที่จะเรียน (3) ช่วยให้อ่านภาษาและสนทนากับผู้อื่นได้ดี

1.2 นักเรียนส่วนมากเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูด ให้ประโยชน์ในการเรียนหลักไวยากรณ์ ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ช่วยให้นักเรียนรู้จักสรุปหลักไวยากรณ์ของเรื่องที่เรียนได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประโยคตัวอย่างที่นิสิตฝึกสอนยกมาประกอบ (2) ช่วยให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด และขอทดสอบของไวยากรณ์อังกฤษได้คล่องแคล่วรวดเร็วขึ้น (3) ทำให้นักเรียนสามารถนำรูปประโยคใหม่ที่เรียนแล้วมาใช้ในการสนทนาและการเขียนภาษาอังกฤษได้

1.3 นักเรียนส่วนมากเห็นว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูด ให้ประโยชน์ในการเรียนเรียงความ ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ทำให้นักเรียนรู้จักคิดและเรียงลำดับเนื้อเรื่อง (2) นิสิตฝึกสอนมักอธิบายคำศัพท์และโครงสร้างของรูปประโยคที่จำเป็นสำหรับเนื้อเรื่องที่จะเขียนก่อน แล้วจึงให้ลงมือเขียนเรื่อง ช่วยให้นักเรียนเขียนได้โดยไม่ลำบากใจ (3) นิสิตฝึกสอนมักซักถามและให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงประโยคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องบนกระดานดำ แล้วจึงให้นักเรียนเขียนเรื่องนั้นเอง ช่วยให้นักเรียนมั่นใจและรูว่าจะต้องเขียนอะไร

2. ด้านความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน

2.1 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูด ใช้ได้ผลในการสอนอ่าน (reading) ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ และสำนวนใหม่ ๆ เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่จะเรียน

(2) ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแก้ไขสำเนียงที่ผิด และฝึกการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกตอง (3) ช่วยให้นักเรียนโคทราบความหมายของคำศัพท์ตามที่ปรากฏในบทอ่าน (contextual meaning) และสามารถจำคำศัพท์ หรือโครงสร้างที่เรียนแล้วได้ เมื่อปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่าน

2.2 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดใช้ได้ผลในการสอนโครงสร้าง ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นักเรียนได้เห็นลักษณะโครงสร้างที่เรียนในรูปแบบประโยค (2) นักเรียนได้รับการฝึกให้สามารถนำรูปประโยคใหม่ ๆ ที่เรียนแล้วมาใช้ในการสนทนาและการเขียนภาษาอังกฤษ (3) นักเรียนสามารถสรุปวิธีใช้ลักษณะโครงสร้างที่เรียนด้วยตนเอง

2.3 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดใช้ได้ผลในการสอนเรียงความ ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นิสิตใช้รูปภาพช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะเขียน (2) นิสิตฝึกสอนมักอธิบายคำศัพท์และรูปประโยคที่จำเป็นสำหรับเนื้อเรื่องที่จะเขียนก่อน แล้วจึงให้ลงมือเขียนเรื่อง ช่วยให้นักเรียนเขียนได้โดยไม่ลำบากใจ (3) นิสิตฝึกสอนมักซักถาม และให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงประโยคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องบนกระดานดำ แล้วจึงให้นักเรียนเขียนเรื่องนั้นเอง ช่วยให้นักเรียนมั่นใจและรู้ว่าจะต้องเขียนอย่างไร

III. ทศนคติของนักเรียน นิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงดองวิธีการสอนแบบฟังและพูด

1. ทศนคติที่ติดต่อยังวิธีการสอนแบบฟังและพูด

1.1 นักเรียนส่วนมากชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูด ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) วิธีการสอนแบบนี้มีการยกตัวอย่างประกอบให้เห็นชัดเจนหลายตัวอย่าง (2) การดำเนินการสอนด้วยวิธีฟังและพูดมักใช้อุปกรณ์การสอนเข้าช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและจำแม่นขึ้น นอกจากนี้นักเรียนร้อยละ 39.24 ยังเห็นว่าอุปกรณ์การสอนทำให้บทเรียนน่าสนใจ และช่วยให้ไม่รู้สึกง่วงนอนด้วย (3) นิสิตฝึกสอนมีวิธีการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ ทำให้บทเรียนสนุกและน่าเรียนดี และจากผลการวิจัยเกี่ยวกับ

กิจกรรมประกอบการเรียนที่นักเรียนชอบ ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากชอบให้มีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างเปลี่ยนแปลงกันไป โดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบทเรียน มีข้อเสนอแนะคนที่เก่งภาษาอังกฤษเท่านั้น

1.2 นิสิตฝึกสอนโดยเฉลี่ยชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูดด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านการฟังและพูด อันจะเป็นเครื่องช่วยให้สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้รวดเร็วขึ้น (2) ช่วยให้นักเรียนเกิดความกล้าที่จะพูดและโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ (3) ทำให้บทเรียนน่าสนใจขึ้น เพราะการสอนส่วนใหญ่อาศัยอุปกรณ์การสอน

1.3 ครูที่เลี้ยงโดยเฉลี่ยชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูด ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ทำให้บทเรียนน่าสนใจขึ้น เพราะการสอนส่วนใหญ่อาศัยอุปกรณ์การสอน (2) ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านการฟังและพูด อันจะเป็นเครื่องช่วยให้สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้รวดเร็วขึ้น (3) นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและการสอน ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีแก่ห้องเรียน

2. ทักษะที่ไม่ดีต่อวิธีการสอนแบบฟังและพูด

2.1 นักเรียนบางส่วนไม่ชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูด ด้วยเหตุผลสำคัญเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นิสิตฝึกสอนพูดภาษาอังกฤษตลอดชั่วโมง ทำให้นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจ จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏว่า นิสิตฝึกสอนพูดภาษาอังกฤษประมาณชั่วโมงละ 45 - 50 นาที (2) นิสิตฝึกสอนยังไม่มี ความชำนาญในการสอนเท่าอาจารย์ประจำวิชาของโรงเรียน (3) นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสอนที่ซ้ำและเสียเวลามาก คำศัพท์บางคำนักเรียนสามารถเข้าใจความหมายได้ตั้งแต่เริ่มสอน แต่นิสิตก็ยังยกตัวอย่างและถามคำถามเพื่อให้ใช้คำศัพท์นั้นอีก ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

2.2 โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูที่เลี้ยงไม่ชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูด ด้วยเหตุผลสำคัญตรงกันเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นักเรียนอ่อนเรียนไม่ค่อยเข้าใจ รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน (2) สอนไต่ช้า ไม่คอยทันหลักสูตร (3) ใช้สอนไวยากรณ์ไม่ค่อยได้ผล เพราะไม่เน้นกฎเกณฑ์ ทำให้นักเรียนมีความรู้ไม่แม่นยำ ใต้น้ำลึมหิ่ง

IV. นิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงส่วนมากเห็นว่าสมควรใช้วิธีการสอนแบบฟังและพูดในการสอนภาษาอังกฤษต่อไป โดยให้มีการปรับปรุงสภาพการณ์บางอย่างเพื่อให้สามารถนำวิธีการสอนแบบนี้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ด้านความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน

นิสิตฝึกสอนโดยเฉลี่ยเห็นว่าควรดำเนินการปรับปรุงสภาพการณ์บางอย่างด้วยวิธีการสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) จัดอบรมครูภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าหมวดวิชา เพื่อให้เข้าใจวิธีการสอนแบบนี้อย่างแท้จริง (2) จัดให้หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียนทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาแก่ครูภาษาอังกฤษอื่น ๆ เมื่อเขาประสบปัญหาในการสอนด้วยวิธีนี้ (3) โรงเรียนควรให้บริการในเรื่องอุปกรณ์การสอนแก่ครูภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ เช่น ให้อิมเครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง หรือเครื่องฉายหนัง เป็นต้น (4) ไม่ควรจัดชั่วโมงสอนแก่ครูมากนัก และควรจัดให้ครูภาษาอังกฤษสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมการสอนและหาอุปกรณ์มากขึ้น (5) เปลี่ยนแปลงลักษณะของการวัดผลปลายปี โดยให้มีการสอบพูดปากเปล่าด้วย และให้มีคะแนนเท่ากันกับการสอบข้อเขียน เพื่อให้นักเรียนและครูเห็นความสำคัญของการเรียนและการสอนแบบฟังและพูด

2. ด้านความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงโดยเฉลี่ยเห็นว่าควรดำเนินการปรับปรุงสภาพการณ์บางอย่างด้วยวิธีการสำคัญเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) โรงเรียนควรให้บริการในเรื่องอุปกรณ์การสอนแก่ครูภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ เช่น ให้อิมเครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง หรือเครื่องฉายหนัง เป็นต้น (2) ไม่ควรจัดชั่วโมงสอนแก่ครูมากนัก และควรจัดให้ครูภาษาอังกฤษสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมการสอนและหาอุปกรณ์ประกอบการสอนมากขึ้น (3) จัดอบรมครูภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวหน้าหมวดวิชา เพื่อให้เข้าใจวิธีการสอนแบบนี้อย่างแท้จริง (4) จัดให้หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียนทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาแก่ครูภาษาอังกฤษอื่น เมื่อเขาประสบปัญหาในการสอนด้วยวิธีนี้ (5) เปลี่ยนแปลงลักษณะของ

การวัดผลปลายปี โดยให้มีการสอบพูดปากเปล่าด้วย และให้มีคะแนนเท่ากับการสอบข้อเขียน เพื่อให้นักเรียนและครูเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนแบบฟังและพูด

V. ปัญหาในการดำเนินการเรียนและการสอนด้วยวิธีฟังและพูด

1. ปัญหาของนิสิตฝึกสอน

โดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตฝึกสอนประสบปัญหาสำคัญในระหว่างฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) ใช้เวลาในการทำบันทึกการสอนนาน ซึ่งจากผลการวิจัยปรากฏว่านิสิตฝึกสอนร้อยละ 31.08 ใช้เวลามากกว่าสามชั่วโมงขึ้นไปในการเตรียมการสอนสำหรับบทเรียนหนึ่งชั่วโมง เพราะไม่ทราบจะดำเนินการสอนเรื่องใด เรื่องหนึ่งให้ถูกต้องตามลำดับขั้นทั้ง 5 ของวิธีการสอนแบบฟังและพูดได้อย่างไร (2) นักเรียนมักชอบให้อธิบายเทียบเป็นภาษาไทยเสมอ (3) มีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างอุปกรณ์การสอน จากผลการวิจัยปรากฏว่าปัญหาที่สำคัญก็คือ นิสิตไม่มีเวลาในการเตรียมอุปกรณ์การสอน (4) นักเรียนมีพื้นฐานและทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ขาดความสนใจในบทเรียน

2. ปัญหาของนักเรียน

นักเรียนประสบปัญหาสำคัญในระหว่างเรียนภาษาอังกฤษกับนิสิตฝึกสอนเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (1) นิสิตฝึกสอนถามนักเรียนไม่ทั่วถึง บางครั้งเสียเวลากับนักเรียนเพียงคนเดียวเป็นเวลานาน ทำให้นักเรียนคนอื่นไม่สนใจและคุยกัน (2) นิสิตฝึกสอนใช้ภาษาอังกฤษมากเกินไป จับใจความไม่ค่อยได้ (3) นิสิตฝึกสอนใช้ศัพท์ยากเกินไป จับใจความไม่ค่อยได้ (4) นิสิตฝึกสอนไม่บอกคำแปลภาษาไทยของคำศัพท์ใหม่

VI. ข้อเสนอแนะแก่คณะครุศาสตร์ในการปรับปรุงให้การฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ผลสมบูรณ์ขึ้น

1. ด้านความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน

นิสิตฝึกสอนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงให้การฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ผลสมบูรณ์ขึ้น ดังต่อไปนี้ (1) ควรให้นิสิตฝึกทำบันทึกการสอนสำหรับสอนภาษาอังกฤษในทุกเรื่อง ทั้งการสอนเสียง คำศัพท์ โครงสร้างของรูปประโยค การอ่าน การเขียนเรียงความ และการเขียนจดหมายภาษาอังกฤษ (2) จัดให้มีการสาธิตการสอนตาม

บันทึกการสอนที่เขียนขึ้น เพื่อฝึกทำทางการพูดภาษาอังกฤษ ตลอดจนการสร้างและการใช้
 อุปกรณ์ประกอบการสอน (3) ผู้นิเทศการสอนควรมีมาตรฐานในการนิเทศแบบเดียวกัน
 (4) ควรให้อาจารย์นิเทศเป็นผู้สอนวิธีการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้มีหลักการตรงตาม
 ที่อาจารย์นิเทศต้องการ (5) อาจารย์ที่สอนวิธีการสอนภาษาอังกฤษควรปรับปรุงวิธีการสอน
 ของตนเอง เพื่อนิสัยจะค่อยๆ เป็นแบบอย่าง และอาจารย์ควรจะมีนิสัยวิธีการสอนแบบที่ได้ผล
 อย่างดียิ่งด้วย (6) ควรจัดให้มีการสาธิตการสอนวิชาภาษาอังกฤษในรายวิชาหลาย ๆ
 อย่าง ทั้งในการสอนอ่าน โครงสร้างของรูปประโยคและการเขียนเรียงความ (7) นิสิต
 ในชั้นปีที่ 3 ควรมีโอกาสได้เข้าสังเกตการสอนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ทั้งวิชาที่เรียนเป็นวิชาเอก และวิชาโท มิใช่แต่เพียงอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น (8) นิสิต
 ชั้นปีที่ 3 ในสายวิชาภาษาอังกฤษควรศึกษาหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยม
 ศึกษาจนออกฝึกสอน

2. คำนความคิเห็นของครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและเตรียมนิสัยสำหรับการฝึกสอน
 วิชาภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้ (1) นิสิตควรมีความรู้อย่างแม่นยำในเนื้อหาวิชา รวมทั้งคำ
 ตัวสะกด หลักไวยากรณ์ และออกเสียงคำอย่างถูกต้อง (2) นิสิตควรมีโอกาสได้ศึกษา
 หลักสูตร และแบบเรียนของระดับชั้นที่ตนจะต้องออกไปฝึกสอน และจัดทำบันทึกการสอนเกี่ยว
 กับแบบเรียนนั้น ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการสอน และเตรียมการแก้ไขเสีย
 ก่อน (3) นิสิตควรส่งบันทึกการสอนให้ครูพี่เลี้ยงตรวจดูก่อนที่จะทำการสอนทุกครั้ง (4) นิสิต
 ควรใช้ศัพท์และประโยคง่าย ๆ พูดกับนักเรียน (5) นิสิตควรใช้อุปกรณ์การสอนให้มากกว่านี้
 (6) นิสิตควรสอนหลักไวยากรณ์ควบคู่ไปกับการสอนศัพท์ หรือการอ่านด้วย (7) นิสิตควร
 ได้สนทนากับครูพี่เลี้ยงบ่อย ๆ เพื่อปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านการสอน
 ให้มีประสิทธิภาพ (8) นิสิตควรสอนแบบเป็นทีม (team teaching) ในชั้นเรียนที่มี
 นักเรียนมาก เพื่อจะได้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามความสามารถ เพื่อที่นักเรียนจะได้มีโอกาส
 ฝึกทักษะได้อย่างทั่วถึง (9) คณะครุศาสตร์ควรจะมีวิทยากรมาสาธิตวิธีการสอนแบบฟัง
 และพูดที่ถูกต้องแก่นิสิตเพื่อเป็นแบบอย่างในการสอน (10) งานฝึกสอนของนิสิตควรเป็น

งานอิสระ ไม่ใช่คำนึงถึงแต่การสอนเพื่อให้ถูกใจอาจารย์ในเทศเท่านั้น (11) ควรจะได้มีการสัมมนากันในระหว่างนิสิตที่ออกฝึกสอนแล้ว ถึงปัญหาและขอบกพร่องของวิธีการสอนแบบฟังและพูด และแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อหาวิธีปรับปรุงให้การสอนภาษาอังกฤษได้ผลดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความเข้าใจในหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูด

จากผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตฝึกสอนส่วนมากมีความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูดเป็นอย่างดี กล่าวคือในชั่วโมงภาษาอังกฤษนิสิตใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนมาก จะมีการใช้ภาษาไทยบ้างก็เมื่อนิสิตต้องการสำรวจดูว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนถูกต้องหรือไม่เท่านั้น นิสิตฝึกสอนส่วนมากเข้าใจลำดับความสำคัญของทักษะทั้งสี่ คือให้นักเรียนได้ฟังและพูดก่อนอ่านและเขียนเสมอ ในเวลาสอนนิสิตฝึกสอนส่วนมากเลือกสิ่งที่จะสอนจากบทอ่านสำหรับชั่วโมงนั้น และเลือกสอนเฉพาะความหมายของคำหรือกระสวน (pattern) ของโครงสร้างตามที่ปรากฏในบทอ่าน เมื่อสอนเสร็จแล้วนิสิตให้นักเรียนได้ฝึกพูดปากเปล่า และทำแบบฝึกหัดเพื่อช่วยย้ำสิ่งที่เรียนแล้วนั้นด้วย

อย่างไรก็ดี การใช้ภาษาไทยในห้องเรียนที่ปรากฏว่า นิสิตฝึกสอน 7 คน ใช้ภาษาไทยมากพอประมาณทั้งในตอนนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายตัวอย่าง และตอบสรุป และนิสิตฝึกสอนอีก 2 คน ใช้ภาษาไทยค่อนข้างมากทั้งในขณะสอนและความคุมชั้น อาจแสดงว่า (1) นิสิต 9 คนนี้ยังไม่เข้าใจหลักการของวิธีสอนแบบฟังและพูดซึ่งมุ่งให้ใช้ภาษาที่เรียนเป็นสื่อกลางในการเรียนและการสอนภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาเดิมของผู้เรียนนอกจากจำเป็น (2) นักเรียนของนิสิตฝึกสอนเหล่านี้ อาจจะเป็นนักเรียนประเภทที่มีความสามารถในการเรียนน้อย และไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษมากนัก ประกอบกับเคยชินกับการเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนแบบแปลที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อกลางในการสอนมาตั้งแต่แรก จึงทำให้นักเรียนเหล่านี้เข้าใจบทเรียนที่นิสิตสอนและ

อธิบายเป็นภาษาอังกฤษน้อยมาก และเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจทเรียน นิสิตฝึกสอนก็จำเป็นต้องอธิบายเป็นภาษาไทยเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น นอกจากนี้ในบางเวลานักเรียนบางคนอาจมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในห้องเรียนควย เช่น ไม่ตั้งใจเรียน พุคคย หรือเฝ้าแหงกันในขณะที่ครูสอน นิสิตฝึกสอนจึงอาจรู้สึกวถาพุคคกเตือนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษก็ไม่ได้ผล เพราะนักเรียนไม่เข้าใจวอนิสิตฝึกสอนพุคววอะไร นิสิตจึงเห็นเป็นความจำเป็นที่จะตองวากลาวตักเตือนเป็นภาษาไทยอีกเช่นกัน

นอกจากนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับการสอนคำศัพท์หรือโครงสร้างใหม่ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตฝึกสอน 11 คนให้ความหมายทุกความหมายของคำที่จะสอน และนิตอีก 23 คนสอนแบบกระสวนตาง ๆ ของโครงสร้างเดียวกันไปพร้อม ๆ กันนั้น อาจแสดงให้เห็นวอนิสิตฝึกสอนเหล่านี้ยังไม่เข้าใจหลักการของวิธีสอนแบบฟังและพุคคิพอ อันที่จริงแล้วเมื่อจะสอนสิ่งใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป้นคำศัพท์หรือโครงสร้างใหม่ นิสิตฝึกสอนควรสอนทีละตัวขอ (one item at a time) หมายความว่าตาสอนเรื่องเสียง แม้ว่าในชั่วโมงนั้นจะตองสอนเสียงภาษาอังกฤษหลายเสียงก็ตาม นิสิตฝึกสอนควรจะสอนทีละเสียงและฝึกให้นักเรียนออกเสียงหนึ่งใดคลองก่อนที่จะสอนให้ออกเสียงที่สอง ตาสอนคำศัพท์ใหม่ ก็ตองสอนความหมายของคำศัพท์นั้นเฉพาะความหมายเดียวที่ปรากฏในบทอ่านของชั่วโมงนั้น และตาสอนโครงสร้างใหม่ที่มีแบบกระสวนหลายแบบ ก็ตองสอนเฉพาะแบบกระสวนที่ปรากฏในบทอ่านของชั่วโมงนั้นเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะอย่าง และสามารถนำสิ่งที่เรียนแล้วไปใช้ได้โดยไม่สับสน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพุค

ขอคนพบตาง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ตรงกันและสอดคล้องกับขอคนพบของผู้วิจัยอื่น ๆ ดังตอไปนี้

2.1 ค่านความเหมาะสมของวิธีการสอนแบบฟังและพุคกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย

ก. การวิจัยครั้งนี้พบว่าวิธีการสอนแบบฟังและพุคเป็นวิธีที่สมควรใช้สอน

ภาษาอังกฤษในประเทศไทย เพราะเป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน ตรงกับที่ ยุกตี สงคทัพย¹ และ ยุกตี ทองคำวรรณ² ค้นพบว่า วิธีการสอนแบบนี้ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ข. การวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย เพราะ (1) ครูภาษาอังกฤษส่วนมากยังไม่มีความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษดีพอ ตรงกับที่ เบ็ดฟอร์ด (Bedford)³ ค้นพบว่าสภาพการที่ไม่เหมาะสมในการนำวิธีแบบฟังและพูดมาใช้สอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนมัธยมในประเทศไทย Paraguay ก็คือ ครูผู้สอนพูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง และตรงกันที่ อ่ำภา โสภิจิต⁴ ค้นพบว่า ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีฟังและพูดมักมีสาเหตุมาจากความไม่พร้อมของครูในค่านเนื้อหาวิชา (2) จำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป ตรงกันที่ อ่ำภา โสภิจิต⁵ ค้นพบว่า ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีฟังและพูดมักมีสาเหตุมาจากสภาพของชั้นเรียนที่ใหญ่เกินไป

ค. การวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนในระดับปานกลาง ตรงกับที่ ยุกตี ทองคำวรรณ⁶ ค้นพบว่า หลักสูตรและหนังสือแบบเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการสอนตามหลักภาษาศาสตร์

¹ ยุกตี สงคทัพย, เรื่องเดิม.

² ยุกตี ทองคำวรรณ, เรื่องเดิม.

³ Bedford, loc. cit.

⁴ อ่ำภา โสภิจิต, เรื่องเดิม.

⁵ อ่ำภา โสภิจิต, เรื่องเดียวกัน.

⁶ ยุกตี ทองคำวรรณ, เรื่องเดิม.

นอกจากนี้ขอคนพบที่ว่า แบบเรียนไม่เหมาะสมกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดมากนัก เพราะเน้นทักษะด้านการอ่าน และเขียนมากกว่าการฟัง และมีแบบฝึกหัดที่ฝึกทักษะการพูดน้อย ตรงกับขอคนพบของ ทิพวรรณ จันทรสถิตย์⁷ ที่ว่า แบบเรียนที่ใช้อยู่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการสอนแบบใหม่ เพราะเป็นแบบเรียนที่ไม่มีการฝึกทักษะให้ครบทั้งสี่ และไม่มี การฝึกสนทนา

ง. การวิจัยครั้งนี้พบว่า นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นว่าสมควรใช้วิธีการสอนแบบฟังและพูดกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ตรงกับความคิดเห็นของริฟเวอร์ส (Rivers)⁸ ที่ว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูด เหมาะที่จะใช้สอนกับเด็กเล็ก และตรงกับขอคนพบของ อ่ำภา โสภกิจติ⁹ ที่ว่า การใช้วิธีการสอนแบบฟังและพูดแก่เด็กเริ่มเรียนภาษาอังกฤษได้ผลดีกว่าที่จะใช้สอนแก่เด็กที่เคยเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบเก่ามาก่อน

2.2 คำนอุปกรณการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่าอุปกรณการสอนเป็นสิ่งจำเป็น และมีประโยชน์มาก ตรงกับขอคนพบของยุวดี ทองคำวรรณ¹⁰ ที่ว่าครูส่วนมากเห็นว่าอุปกรณการสอนเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์มาก

2.3 คำนทัศนคติต่อวิธีการสอนแบบฟังและพูด ผลการวิจัยปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้วนิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงมักไม่ชอบวิธีการสอนดังกล่าว เพราะเห็นว่าเป็นวิธีที่สอนไ้ช้าและครูสอนไม่ค่อยทันหลักสูตร ตรงกับขอคนพบของยุวดี ทองคำวรรณ¹¹ ที่ว่า วิธีสอนตามหลักภาษาศาสตร์สอนไ้ช้า นอกจากนี้ยังคนพบอีกว่า สาเหตุที่นิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงไม่ชอบวิธีการสอนแบบฟังและพูด เป็นเพราะเห็นว่าวิธีการสอนแบบนี้เป็นวิธีที่เน้นกฎเกณฑ์น้อย

⁷ทิพวรรณ จันทรสถิตย์, เรื่องเดิม.

⁸Rivers, loc. cit.

⁹อ่ำภา โสภกิจติ, เรื่องเดิม.

¹⁰ยุวดี ทองคำวรรณ, เรื่องเดิม.

¹¹ยุวดี ทองคำวรรณ, เรื่องเดิม.

ทำให้นักเรียนมีความรู้ไม่แม่นยำ ใต้อาณัติหลัง สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Rivers¹² ที่ว่าวิธีการสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างนกแก้วนกขุนทอง และไม่สามารถใช้สิ่งที่เรียนแล้วได้โดยท่อนอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากที่เคยเรียนแล้ว

2.4 คำนึงปัญหาในการดำเนินการสอนด้วยวิธีฟังและพูด

ก. การวิจัยครั้งนี้พบว่า นิสิตฝึกสอนประสบปัญหาทางประการ เช่น นักเรียนมักขอให้ครูอธิบายเทียบเป็นภาษาไทย ครูไม่มีเวลาในการเตรียมอุปกรณ์ ทั้งยัง สอดคล้องกับที่ อ่ำภา โชภิจติ¹³ ค้นพบว่าปัญหาในการสอนด้วยวิธีฟังและพูดมักมีสาเหตุมาจากการขาดวัสดุการสอน

ข. การวิจัยครั้งนี้พบว่า อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ครูที่เลี้ยงไม่สามารถนำวิธีการสอนแบบฟังและพูดมาใช้ในสภาพการสอนจริง ๆ ได้ ก็คือ ครูมีชั่วโมงสอนมาก อาจต้องสอนวิชาอื่น หรือรับภาระงานด้านอื่นด้วย ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมบทเรียน หรืออุปกรณ์การสอนดีพอ ตรงกับข้อค้นพบของ เบอร์สัน (Burson)¹⁴ เบ็คฟอร์ด (Bedford)¹⁵ นภาพันท์ ยมาภัย¹⁶ และยุวดี ทองคำวรรณ¹⁷ ที่ว่า ครูมีงานสอนมาก ประกอบกับครูต้องทำงานในหน้าที่อื่นด้วย ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนให้บทเรียนต่อเนื่องกัน และไม่มีเวลาในการเตรียมอุปกรณ์การสอน

¹²Rivers, loc. cit.

¹³อ่ำภา โชภิจติ, เรื่องเดิม.

¹⁴Burson, loc. cit.

¹⁵Bedford, loc. cit.

¹⁶นภาพันท์ ยมาภัย, เรื่องเดิม.

¹⁷ยุวดี ทองคำวรรณ, เรื่องเดิม.

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตฝึกสอนบางคนยังไม่เข้าใจหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูด ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอวิธีแก้ไขดังต่อไปนี้

1.1 ถึงแม้นักเรียนไม่เก่งภาษาอังกฤษนัก นิสิตฝึกสอนก็สามารถหลีกเลี่ยงการอธิบายเป็นภาษาไทยได้ โดยในระยะแรกนิสิตควรพูดซ้ำ ๆ กับนักเรียนด้วยประโยคภาษาอังกฤษที่ง่าย และพูดทบทวนประโยคนั้นหลาย ๆ ครั้ง ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจ นิสิตอาจเขียนประโยคนั้นบนกระดานดำ แล้วซักถามความหมายของประโยคนั้นอีกครั้งหนึ่ง การสอนโดยพยายามให้นักเรียนเข้าใจคำพูดของครูให้มากที่สุด จะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ในขณะที่สอนเมื่อนักเรียนคนใดสามารถตอบคำถาม หรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนดี นิสิตควรพูดชมเชยบ้าง เช่น Good หรือ That's fine. เป็นต้น และเมื่อนักเรียนจะตอบคำถามได้ไม่ถูกต้อง นิสิตก็ไม่ควรพูดตำหนิ หรือแสดงสีหน้าไม่พอใจ แต่ควรใช้คำพูดที่จะช่วยให้กำลังใจแก่นักเรียน เช่น That's a good try. เป็นต้น

1.2 ในวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ผู้สอนควรเน้นให้นิสิตทราบว่าเมื่อจะสอนสิ่งใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเสียง คำศัพท์ หรือรูปประโยคใหม่ที่ไม่เคยเรียน นิสิตควรสอนเพียงทีละหัวข้อ (one item at a time) และฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้สิ่งที่เรียนนั้นจนคล่องเสียก่อนแล้วจึงสอนหัวข้ออื่นต่อไป เมื่อนิสิตออกฝึกสอน อาจารย์นิเทศและนิสิตปริญญาโทที่ช่วยนิเทศการสอนภาษาอังกฤษควรติดตามผลเพื่อดูว่านิสิตได้นำหลักการไปปฏิบัติจริงเพียงใด ถ้าปรากฏว่านิสิตยังทำบันทึกการสอนและสอนโดยไม่คำนึงถึงหลักการนี้ อาจารย์นิเทศ หรือนิสิตปริญญาโทควรช่วยชี้แจงแก่นิสิตและรีบแก้ไขโดยทันที

2. โดยปกติแล้วนิสิตฝึกสอนมักทราบล่วงหน้าว่าจะได้ฝึกสอนที่โรงเรียน และระดับชั้นใด ในระหว่างที่ยังไม่ถึงกำหนดวันที่ต้องไปฝึกสอน นิสิตควรศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน และแบบเรียนที่จะต้องใช้สอน เตรียมวางแผนการสอน และเตรียมหาอุปกรณ์การสอนที่จะต้องใช้ประกอบการเรียนนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้า อุปกรณ์ที่ใช้กันมากมักได้แก่กระเป่า

ผาผนังซึ่งใช้ประโยชน์มากในการติดบัตรคำและบัตรประโยค สำหรับรูปภาพนั้นนิสิตอาจ
เลือกหาได้จากหนังสือหรือนิตยสารต่าง ๆ โดยทั่วไป

3. การเข้านิเทศการสอนของนิสิตปริญญาโทนั้น ควรเว้นระยะห่างกันพอสมควร
เพื่อให้ นิสิตได้มีโอกาสพัฒนาและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เคยมี

4. ขอเสนอแนะในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

ถ้าจะดำเนินการวิจัยโดยใช้ นิสิตฝึกสอนเป็นตัวตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยควรเก็บ
รวบรวมข้อมูลในระหว่างที่ นิสิตยังทำการฝึกสอนอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ
และถ้าประสงค์จะทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา หรือสัมฤทธิ์ผลของนิสิตฝึกสอนในการฝึกสอนวิชา
ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยควรเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลสอบวิชาการสอนภาษาอังกฤษของนิสิต
ฝึกสอนด้วย แลวนำมาวิเคราะห์หาคาสัมพันธ์กับปัญหาหรือสัมฤทธิ์ผลของนิสิตฝึกสอน

5. ถ้าจะทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป ผู้วิจัยใครขอเสนอแนะให้ทำการวิจัย
ในค่านต่อไปนี้

5.1 สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ นิสิตปริญญาโทสายวิชาการสอนภาษา
อังกฤษที่ช่วยนิเทศนิสิตฝึกสอน และศึกษานิเทศก์ในสายวิชาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิธีการสอน
แบบฟังและพูด

5.2 ประเมินผลโปรแกรมการฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบฟัง
และพูดของนิสิตครูศาสตร์

5.3 เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธี
การสอนแบบฟังและพูด กับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนแบบ
ธรรมดาที่ใช้กันอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ